

Յ Ա Կ Ա Լ Ա Ր Ա Վ

ՅԱՅԳԱՆՈՒԱԳ ԱՍՏՈՒԱԾԱՄՈՐ ՏԱՀԱՐԻՆ - SALUTE

Յընորական լոյս և երազ կապուտակ,
կը ծըփայ ծովս անյատակ.
Քըրմանոյշներ ջուրին վըրայ ոսկեմազ
կը կաքաւեն հեղանազ:

Նոր հարսի պէս եկեղեցին հերարձակ
կը վերանայ սապիտակ.
Ու վենետիկան շալն յեղյեղուկ ծոպերով
Ուսէն կ'իյնայ հեշտանքով:

Մայրագորով ինձ կ'երկարի բերկազին
Գեղեցկութեանց դիցուհին.
Պարանոցիս շողն անցնելով մատներուն
Եւ վարդաբոյր և նաշխուն:

Հազար աստղեր հազար աչքեր կ'ամփոփուին
Երկինքներէն լըճակին.
Երամ երամ կ'երթայ լոյսի կարաւանն
Դէպ ի տաճարն ուխտական:

Մինչդեռ հեռուն կը մարմըրին... կը հեծէ
Զանգակի ձայնն արծաթէ,
Դուռը ժամին կը կարմըրի խընկաբոյր
Ինչպէս համբոյր առ համբոյր:

Վեմիտիկ - Ե - 1931

Յ Ա Կ Ա Լ Ա Ր Ա Վ

Արշալոյս, ծագէ՛ սարերուն մէջէն
Ուրուել թուուններն սպքեզ կը կանչէն,
Սփուրւէ՛ կեանքի և Արուեստին խոր,
Որ քերթողն ըլլայ քեզմով լուսաւոր:

Արշալոյս, ծագէ՛ մարմարին վըրան,
Քերթողին վըրան լուսեղէն խորան,
Փանդակազործին տո՛ր լոյսէդ քանդակ,
Ցունաստանի փառքն ինկաւ լոյսիդ տակ:

Աթէմբ, 1932 Մայիս 1

ԼԵԽՈՆ ԷՍՍԱՋԱՆԱՆ

Համբոյր ու սէր ով սըրբազան հեշտութիւն
Եւ մօտ սըրտիս և հեռուն.
Դուն ընտանի հայեացք մ'ունիս ինձ համար
Ինձ մենաւոր և օտար:

Քանի՛ անգամ այս ափերէն վերացայ
Դէպ ի ծովակն իմ վանայ.
Նա կը ծըփար տեսիլքիս մէջն երկնային
Ցորձանք տալով իմ սըրտին:

Ու միշտ պատրանք, ու միշտ խաբող անըրջանք
Ո՞վ պանդուխաթ տըխուր կեանք.
Սեւանիս մէջ վանիս ափին իմ աչքերս
Կապոյտ ուլունք և դիւթանք:

Վերէն ժըպտուն աստղեր կ'իյնան սիրուլս մութ
Աստղեր և այս լիճը լուրթ.
Դեղին արցունքը նախանձի կ'այրէ զիս
Իմ Հայաստանն իմ հոգիս:
Ինչո՞ւ օտարն ունենայ երգ ու պերճանք,
Սենք՝ դարաւոր տառապանք.
Ես կու տայի երջանկութեան քո փոխան
Երկու աչքերս, Հայաստան:

Հ. Վ. ՅՈՎԵՆԻՍՆԻՄԱՆ

Թոյլ ու թեթեւ վերցուցինք զայն ու տարինք
Որպէս պոր մը երտղուն
Կուրծքին վըրայ խունկի կապոյտ պարոյրին.
Նարականի գեկիւրին մէջ օրօրուն
Մաղկի մը պէս ասինք տարինք տրտմագին:
Ու խորհեցայ
Թէ ինչպէս
Յանկարծ վըրթած շարոցի
Միոսաք թելին վըրայէն
Մարգարիտ մը կը սահի:
Նարականի ցօղերուն մէջ լուսագէս
Ասալզ մ'էր նա դալկահար.
Մանկան կոպէն կաթած կաթիլն առաջին.
Ժրպիտն էր նա երազի մը շրթունքին,
Զոր ուսամբարձ
Եւ անդարձ
Առինք տարինք լալազին . . .

ԿԵԱՆՔԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԻՆ

Մինէ մէկուն պիտի անշուշտ վիճակուէր
Խորսէ լելի ըմպելին այս բաժակին.
Թէ քեզ համար չարտասուէին իմ աչքը
Գըլուխըդ քու պիտի հակէր լալազին:

Թէ ես մինակ չըքալէի այս ճամբէն,
Տատասկներէն արիւնելով իմ ոռքեր,
Պիտի խոցէր քեզ մենութիւնն այն ատեն
Եւ կուրծքըդ քու ինծի համար հառաչէր:

Կը վերյիշեմ անվերջ նինջն այն երջանիկ՝
Որ կը խըփէ աչքերըդ քու լացին դէմ,
Ու երազն այդ՝ աստղը սրտիս մէկ հատիկ՝
Կը պւպըլայ խաւարին մէջ այս գըժինմ:

ՎԱՀՐԱՄ ՍՈՅԵԱՆ

Լիոի բաժակն ես կը խըմեմ ցըմըրուր,
Բայց մէկ խորհուրդ պիտի յաւէտ քալցրանայ.
Դու կ'ըմբոշինս խաղաղութիւն ինկաբոյր,
Ես կը կըրեմ այս խաչը ծանր իմ վըրայ...

ԹՈՅԼ ՈՒ ԹԵԹԵՒ

Թափառական ու մենաւոր
Անտառին մէջ խորհրդաւոր
Վըհատ սրտիս զոչիւնն ահա.
« Տըխո՞ւր է կեանքն երկրիս վրայ... »
— Պատասխանեց զանգիւնն ինձ. — Ահ:

Ու սրտայոյզ ձայնս կը կրկնէ.
— Գանգի՛ն, կեանքն այս չարի հի՞րկ է.
Ու ինձ նորէն զանգիւնն. — Երգէ՛:

— Անտառներուն՝ գանգի՛ն՝ հսկայ,
Խաչն ուսիս ծանր աւանդ գըտայ:
Կրկնեց զանգիւնն ինձ. — Հաւատա՛:

Քէնն հոգւոյս մէջ ընծիւղ հանել
Սկըսաւ. խնդա՞լ թէ անիծել...
Եւ զանգիւնն ինձ ըսաւ. — Սիրել:

Գանգիւնն հըսկայ պուրակներուն.
Տըւալ ինձի խրատ մ'իմաստուն.
Սիրեմ, կ'երգեմ, կը հաւատամ,
Երջանիկ եմ երկրիս վըրան:
Թէ՛ղուր գոյն գոյն գոյն գոյն գոյն:

Թէ՛ղուր գոյն գոյն գոյն գոյն գոյն գոյն:

ԵՐԱԶ

Կապոյտ երկինք...	Կապոյտ երկինք...
Ու կ'ելլէինք	Գինով էինք,
Ծովափն ի վեր:	Գալուանային
Վարդի թերթեր	Երազ մը սին
Պամ բոներ...	Մեր բոց սըրտին:
Կապոյտ երկինք...	Կապոյտ երկինք...
Նաշխոն էր ինք,	Մինք իննդ էինք...
Ու հոգիս լոյս	Ու վարդենին
Ծիլ մըն ալ յոյս	Ծովափն ի վեր
Վառ շըրթներուս:	Լուռ կ'արտասուէր...
Յ. ՏՈՂԱՃԵՆՆ	Յ. ՏՈՂԱՃԵՆՆ